

СОЦИАЛДЕМОКРАЦИЯТА КАТО АЛТЕРНАТИВА НА ОПИТИТЕ ЗА УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОЛИГАРХИЧНИЯ МОДЕЛ НА УПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Опитите за налагане на олигархичния модел при прехода към гражданско общество в условията на пазарна икономика у нас започнаха още в зората на XXI-и век. Бившата тоталитарна номенклатура, натрупала вече достатъчно икономически потенциал, който можеше да легализира като частен, заряза марксистките идеологически канони и отправи директен взор към властта. Удобен трамплин се оказа управлението на НДСВ, което разми политическите граници, моралните задръжки и ликвидира плахите наченки, в страната да се формира истинска политическа класа. По медиите открито се заговори за обръчи от фирми, с които обрастват политическите партии, а идеите взеха да остават на втори план, отстъпвайки място на аргументите на парите. Народът изгуби посоката и целите за изграждане на модерно общество и принципите на демокрацията потънаха в борбата за налагане на частни и корпоративни икономически интереси. Реализирането на първоначално заложените задачи, България да се присъедини към структурата на НАТО и Европейския съюз, по които на думи имаше обществен консенсус, не доведоха до отслабване на натиска на преродилите се кръгове от миналото, а напротив дадоха тласък, посредством носталгични призови за сторените грешки и измамените надежди, да се начене с ново обществено разделение.

Вярата в доброто и перспективата за установяване на справедливост се изкривиха в стремеж за надмощие на едни или опити за оцеляване на други, дирижиран от мащабно анонимно задкулисие, определящо порциите и налагащо правилата на поведение. В търсенето на поредния „Спасител“ започна и лутането, а с него изгряха радикални идеи за справяне, ала не с проблемите, а с принципите на самата демокрация.

Днес широк прием намират тези за ликвидиране на политическата система, за премахване на политическите партии и налагане на авторитарен режим. Едни от тях са директни, други са опаковани в лъскави намерения за бързо отстраняване на недъзите. Естествено не може да не открийме сред тях твърденията за износването на парламентарната република, която се оказала неподходяща за бита, душевността и разбиранията на нашата нация. Като алтернатива, както преди векове се вади идеята за „добрия цар“, фризирана като компетентния, справедлив и отговорен президент, който с магическа пръчка ще промени омразното статукво.

А зад тези радикални предложения стоят именно силите на статуквото едновременно воюващи по между си, но единни в подхода да противопоставят една на друга части от обществото, прокарайки своя интерес по старото римско правило: „Разделяй и владей!“. В същото време броят на мислещите хора прогресивно намалява не само поради образователни проблеми, но най-вече заради факта, че в информационната ера правилата се пишат от онези, които държат кранчето на самите средства за информация. Декларираната парадна свобода се превръща в правото да бъдеш роб и да следваш лъкатушещия път на сляпо вярващите. Там разбира се е закачена примамката, как ако игнорираш солидарността и заложиш на личното решение на проблемите, непременно ще се окажеш в редиците на властващите, а останалите ще ти гледат гърба и ще завиждат. Въпросният подход компрометира дори самата либерална идея, но е много ефикасен още от библейски времена за справяне в зародиш с възникването на възможни алтернативи.

Така след 2013 г. и няколко предсрочни избора за парламент, в обществото се настани окончателно тезата, че от неговия глас нищо не зависи. Заети с дребни сметки и личностни противоборство от Народното събрание отпаднаха и последните остатъци от политически субекти, родени в зората на промените с генезис въвн от партията с голямо „П“ – БКП. Идеите окончателно изгубиха значение, а зад фасадата на различни доктрини и лозунги надничат корпоративни интереси, често захранвани и стимулирани финансово от въвн. В стока се превърнаха редица неща, в това число за съжаление патриотизма, обществените изяви и дори недоволството и организирания протест.

В тази ситуация съхраняването и отстояването на принципите на социалната демокрация за свобода – лична и на труда, за справедливост и солидарност между хората в обществото добива все по-голямо значение. За тяхното огласяване обаче сме изправени пред два огромни дефицита – дефицита на медии и недостига на чуваемост в общество, където крясъците и скандалите се превръщат във водещ фактор, а след поредната серия идва объркването, забравата и накрая апатията.

Настоящото положение наложи БСДП работи според възможностите си за формиране на алтернатива, опряна на разума и конструктивизма, с надеждата да се проправи път, посредством предложения за решаване на конкретни болезнени за нашето общество проблеми. С този подход ръководството на партията се насочи към сътрудничество с традиционни български партии като Обединени земеделци и РДП, участвайки съвместно и в коалиция на два избора през 2013 г и през 2015 г. и на трите организирани референдума 2013 г., 2015 г. и 2016 г. За съжаление не ние носим вина, че тази идея за обединение на политическите сили с доказана демократична история не успя да се реализира в пълния си обем. Липсата на средства, медии и огромния натиск на новите големи играчи в политиката, както и егоизма на част от бившите партньори в ОДС и Синята коалиция доведоха до частични успехи, спорадични изяви и скромни резултати.

Можем обаче с гордост да кажем, че отстоявахме принципни позиции и гласът ни достигаше понякога до разумните хора у нас. БСДП не обръщаше позицията си съобразно интересите на енергийните лобита на референдума за АЕЦ Белене, нито популистки подкрепяхме идеи за въвеждане на непонятна мажоритарна система в два тура с абсолютно мнозинство, която освен недефинирана, бе и в изгода именно на олигархичните кръгове. Резултатите от гласуването на въпросните референдуми обаче показаха, че възхвалявания като прозорлив избирател или се води от емоции, определени въвн от темата на дебата или решава да се информира за неговата същност, когато гласуването е приключило. Това най-ярко пролича при последното допитване, когато парламентарните партии се покриха, заети с президентския избор, а на сцената срещу нас се оказаха гласовити представители на медийното братство, обединени в множество инициативни комитети, но с финансовата подкрепа на съответните фактори на статуквото. Това ни дава моралното право да твърдим, че бяхме единствената алтернатива, изправена срещу вълната търсеца да удари и други цели в далечен план. Единствените, които предложихме ясно решение на проблема с мажоритарността – пропорционално-преференциална система, при която България се разглежда като един избирателен район. Тезата ни със своите аргументи прозвуча, но послушните назначени анализатори постоянно се преструваха на глухи.

Не трябва да си правим илюзии, че тази разумна алтернатива ще бъде доведена лесно до съзнанието на обществото. Защото при всеки дебат силните на деня и контролираните от тях медии се правеха, че не я чуват. Те просто прилагаха познатата тактика да покриват всяко неудобно за тях решение с гробно мълчание. Това обаче ни накара да бъдем по прагматични в подхода и да търсим като съюзници и други политически сили, чиито виждания и цели по конкретни проблеми съвпадат с нашите. Така се роди коалицията, в която участвахме на парламентарните избори през 2017 г. и се реализира в последствие споразумението с парламентарно представената партия „Воля“.

Две десетилетия политически субекти, прелитащи през социалдемократическото пространство се надпреварваха да ни обвиняват в какви ли не ереси. Ние отстоявахме принципи, а те бързаха да си сложат етикета „леви“, за да се харесат на господарите си и да се водят посредством тях парламентарно представени. Накрая станаха излишни и вкупом бяха разлюбени и шкартирани. Разликата е, че зад нас останаха реализирани идеи като законодателство в защита на свободния трудов човек. Може сега да не ни споменават за негови създатели, но и днес го ползват, когато назрее реално, а не дирижирано социално напрежение. За критиците ни на дребно остана единствено определението ненужен. Вратата винаги е отворена за съмишленици, ала опитът трябва да ни учи, че заедно се върви напред само с чисти помисли. Социалният хуманизъм, който д-р Атанас Москов формулира не е етикет за временно ползване, а истинско разбиране как може да се постигне повече не посредством взаимна конфронтация и зле прикрита вражда, а с разумни цели и премерени обединени усилия.

Втората линия за реализиране на идеята за изграждане на алтернатива на разума като противовес на статуквото, бе програмата с предложения за законодателни инициативи по важни пунктове от икономиката, финансите, образованието, културата, съдебната система и прочие. Още през 2012 г. от БСП бе представен на партньорите от тогавашната „Синя коалиция“, чиито участник бяхме, проект за разширение обхвата на ЗГВРСНС. В коалицията нямаше особена чуваемост по социалните инициативи, независимо от наличния проблем в обществото и натрупания фонд, създаден от закона, разрешаващ промените. Все пак накрая в началото на 2013 г. партньорите отстъпиха и внесоха идеята в Народното събрание. Въпреки отхвърлянето и с гласове само „въздържал се“ от останалите политически сили, тя спаси натрупаните над 250 милиона от стремежите на финансовия министър г-н Дянков, да процедира с тях по подобие на резерва на НЗОК. Така днес омбудсмана г-жа Мая Манолова, на която преди година също предоставихме текста на предложението, има на разположение средства да изпълни дадените обещания пред излъганите от работодателите си работници. За съжаление може да посочим, че освен мълчанието за нашата инициатива, част от приетите текстове бяха така модифицирани, та да се окажат неработещи в бъдеще, но затова ние не можем да носим вина.

През есента на 2013 г. създадения клуб „Социалдемократ“ като идеен център към БСП разработи програмата „Основни проблеми в България, изискващи законодателни решения“. На следващата година тя бе предоставена официално на секретарите на Президента. Включените в нея над 70 предложения са актуални в голямата си част и до днес. Причините за това вече бяха изтъкнати. Липсата на конкретен интерес за реализация в институцията, по нашенски бе заменен с ползване на отделни идеи в качеството на лозунги. Като ярък пример може да се

изтъкне забравения вече повик за определяне на процент от приходите в Държавния бюджет, които да се насочат в направление култура. Това ни дава основание на настоящата XVII-та Национална конференция да разгледаме част от предложенията, които да бъдат обогатени и допълнени на предстоящия конгрес като практическа основа за изграждане на алтернатива на разума, в противовес на статуквото и емоционалните радикални идеи за преустройство и ликвидиране на парламентарната демокрация у нас.

Предвид факта, че програмата „Основни проблеми в България, изискващи законодателни решения” се намира на електронната страница на БСП, ще се спра само на най-главните моменти, които имат определено социална значимост или са болезнено наизраснали за решаване и обществото у нас. Въпреки прекомерната му претрупаност от скандали, надяваме се поне то да прояви нагласа и да ги включи в дневния си ред за чуваемост.

Да тръгнем с икономиката, финансите и естествено с много важен елемент - данъчното облагане, където благодарение на управлението на една партия, афишираща се като лява, господстват най-десните идеи, далеч от тези, които има във водещи страни на ЕС. За това естествено по български се мълчи, понеже Закона за данъците върху доходите на физическите лица ползва практики от Османския десетък, формулирани като т. н. „Плосък данък”.

Публично известно е, че данъкът върху доходите на физическите лица за разлика от акцизи и ДДС не е решаващо перо в Държавния бюджет. Той има по-скоро функцията да демонстрира обвързаността на лицето и отговорността му към обществото за участие в издръжката на държавата в качеството и на регулатор. В социалдемократическото разбиране се включва и насърчителната функция на този закон за формирането на справедливост и гарантиране на трайното формиране и съществуване на средна класа, както и подпомагането за решаване на част от демографските проблеми у нас. Вследствие интересите на определени икономически кръгове и заплахите им, че ще укриват доходите си в офшорни фирми Тройната коалиция начело с БСП премахна прогресивното подоходно облагане и приетите с участие на ОДС елементи на семейно подоходно облагане и въведе т. н. „Плосък данък” от 10%. Същият бе лишен от необлагаем минимум и естествено активно съдействаше не за създаване на средна класа, а за облекчаване на процеса на социално разделение. Това, че наложи въпросния модел не попречи на БСП в следващите години да започне атака срещу собственото си творение, сякаш то е паднало от небето и да предлага въвеждане на семейно подоходно облагане. Когато се сдоби с властта обаче, „лявата” партия мигом изостави намеренията и продължи стария десен курс, тъй като начело на послушния и и верен социален състав са именно хора от олигархичните среди.

Разумното предложение, което ние поставяме като алтернатива е, да се направи реформа в това данъчно облагане като се въведе необлагаем минимум до размера на минималната работна заплата, да се запази настоящото облагане до десетократния размер на минималната заплата, а приходите над тази сума да подлежат на прогресивно облагане, с горна граница не по-голяма от 25%. Разбира се всички премахнати елементи на семейно подоходно облагане да бъдат възстановени. Горното едва ли ще стресне кръга на богатите, тъй като и днес те ползват успешно данъчни райски кътчета, но при един отговорен контрол може да ги накара да са по-прецизни поне в методите, а семейното подоходно облагане ще възстанови една справедливост към хората, отговорни за бъдещето на нацията.

В този ред на тези БСДП трябва активно да се включи в дискусиата по идеята за Безусловен базов доход, разбира се адаптиран съобразно условията у нас и естествено свързан със стимулиране на образователното ниво. В общоевропейски план от наша страна бе публично предложено на изборите през 2017 г. разглеждането на въпроса и за въвеждане на Европейски базов доход, като мярка за премахване на различията в ЕС и справяне с вътрешната миграция в рамките на съюза на групи, търсещи включване в по-добра социална система. Горния процес определено поражда враждебност и изблици на национализъм, рушащи желаното единство. Предложението може да се третира и като противовес на идеите за Европа на различни скорости и формиране на бедни покрайнини, в които външни фактори лесно и успешно ще атакуват желанието да се изгради Обединена Европа.

В областта на икономиката и днес са актуални всички точки, изписани през 2013 г. като се започне със стимулирането на дребния и среден бизнес. Съществуващия закон след множество изменения и отпадане на цели раздели се е превърнал по същество в кух акт. Той формира само правото да има една агенция, без реално тя да съдейства за целите, поради които е създадена. Наложително е формулирането на действени правила не само в него, но и в законодателството по въпросите за участие в обществени поръчки, при ликвидиране на възможността за измами с кухи фирми и междуфирмената задлъжнялост, както и изникването на поредица от лобистки текстове, осигуряващи определени корпоративни интереси.

Относно ролята на търговските банки във връзка с функцията им в процеса по кредитиране на родната икономика и сега може да се говори само в пожелателен аспект. Колкото до изобретателността на банкерите с въвеждането на нови такси по отношение на клиентите си, тя не е намаляла, въпреки заклинанията. Държавата и днес е без значим субект, посредством който да интервенира на този пазар и единствено поема негативите от фалита на определени играчи. Случаят КТБ е азбучен и вероятното му бъдеще ще е както и в периода на кризата от 1996-1997 г. - „Всичко е приключило! Забравете!“.

Интересна е упоритостта да не се извърши обаче законова регулация на т.н. ВСК. Вместо да се стимулира тяхната дейност, процеса стои в забвение, естествено в интерес на финансовите играчи за бързи кредити. При последните правилата са твърде специфични, а въведените уж ограничения с таван върху лихвения процент, приличат на тези на магистрала, предвидена и изградена за скорост на движение от 120 километра в час, на която се поставя изискването да не превишаваш 300 км/ч. БСДП разполага със законопроект по отношение на кредитните кооперации и сдружения, внесен в Народното събрание още през 2001 г. Той отлежава без разглеждане вече почти 20 години и за съществуването му се сещат само, когато някой хитрец измами хора, посредством финансово образувание, именувано ВСК.

В този ред стоят нещата и процесите и в областта на енергетиката. За десетилетие бяха приети две стратегии, ала такава, която да е работеща по същество липсва, което поражда периодично неимоверни спорове в обществото по болезнените теми за бъдещето и цената на продукта на този отрасъл, свързан с националната сигурност. Лобитата тук са непримирими, а външните интереси въздействат на най-високи нива. Приемането на енергийна стратегия с разписана роля на държавата е не само разумен, а крайно необходим ход за внасяне на яснота и перспектива в значимия отрасъл.

Както вече бе подчертано една от големите язви на нашето съвремие е инфлацията на ценностите. Тя бе породена не само от разрушаване на фалшивите стари кумири в годините на прехода, но и от разрастването на туморите в областта на образованието и културата. Последните изникнаха още в годините на усърдната идеологизация на тези сфери, ала намериха място за разцвет именно, когато от там формално отпаднаха старите канони. Така на освободената територия нахлуха изкривени модни заместители, определяни често като чалга продукт и чалга мислене. БСДП вече десетилетие се опитва да предложи образованието и културата да бъдат разглеждани като елементи на националната сигурност, понеже те, а не телените мрежи по границата могат да спасят народа ни от инфилтриране на чужди за традициите ни нрави. На думи съгласие уж има, на практика действия не.

В областта на образованието обаче пробойните започнаха да стават видими. Наред с високообразованите млади хора, които обикновено търсят своята реализация в чужбина, израстна значима маса от полуграмотни и напълно неграмотни, които все по-упорито се самозатварят в свои гета и формират разбирането, че държавата е длъжна да ги храни и отглежда. Старата методика на разкриване на домове, в които да се приютят тези „ничии“ деца бе атакувана с идеята посредством финансово подпомагане, те да бъдат върнати в семейната среда. За съжаления в нашите условия тя тотално се провали, но никой не смее публично да признае това, понеже мнозина се хранят от подобни програми, а средствата потъват в пясъка след тяхното усвояване за удоволствия, къде от родата на потърпевшите, къде от загрижените за тяхната съдба.

Преди по-малко от година официално бе оповестено, че над 300 хил. деца на школска възраст ги няма в училищата. Дори ако приемем, че половината от тях са с родителите си и учат в чужбина, цифрата е доста внушителна, защото в нея не са включени тези, които са пораснали, но са останали неграмотни. Борбата, в буквалния смисъл на думата, за интеграцията на подобни групи от населението, трябва да започне от най-ранна детска възраст, като се използват всички налични норми в Закона за закрила на детето и най-вече правото му на образование. Защото тук е необходимо не само огромяване, а и целенасочено възпитание срещу натрапени от средата нрави за катунизация. В това отношение е нужна дългосрочна програма с участие на държавата, за която да има ясното съзнание, че ще даде своите плодове едва след десетилетие. Една от формите може да бъде системата на кампусите, в които негативното влияние ще се ограничи, ала за реализацията и е необходимо съответното разбиране и от външни фактори, които се срещат с реалността, едва когато катунът се премести пред порта на домът им, но търсят само да се отърват от нея и да прехвърлят някому вината за случилото се. За жалост битка трябва да има и с други „фактори“, които могат отлично да усвояват средства за огласяване на проблеми, но решително не желаят решаването им, понеже тогава хранилката за тях ще се затвори.

Относно законодателството в областта на културата между БСДП и Професионалния синдикат на българските артисти /ПСБА/ има вече установено плодотворно взаимодействие. С помощта на експерти от партията бе разработен законопроект, който на основата на член 10А от Закона за хазарта, третиращ социалната отговорност, предвижда привличане на допълнителни средства в размер на 1% от годишните лотарийни постъпления за подпомагане на спорта и културата. На 15.03.2018 г. с помощта на парламентарно представените ни партньори от партия „Воля“ в Народното събрание бе организирана публична дискусия по

темата. Нашето виждане е не за ограбване на определен вид бизнес, а за създаване на основа, неговите организатори и участниците в игрите, макар и символично да подпомогнат като меценати спорта и културата. За съжаление големите партии в парламента вкупом бойкотираха дискусиата, а медиите още в нейното начало се изнесоха по сигнал, навярно, за да не изпуснат поредния скандал. Даже декларацията по въпроса, прочетена на следващия ден от парламентарната трибуна от Веселин Марешки потъна в медийната мъгла. Никой от кълнящите се в честност политици не искаше да си разваля отношенията с хазартните босове, но с удоволствие в утрешния ден ще застане пред камерите, да обясни колко е загрижен за родната култура. Предложения има разработени и по отношения на други закони, свързани с тази сфера като Закона за авторското право, например и Закона за ДДС, където според нас данъчната ставка в областта на книгопечатането и книгоразпространението трябва да се намали в рамките на 5%. За разлика от другите групи стоки, при които различната ДДС ставка, може да се отвори опасна врата, книгата е специфичен продукт, влечението към който прогресивно намалява за сметка на увлечението да се вярва в небивалици, формулирани яростно с две изречения.

Няколко думи и в областта на социалната политика, тема, за която вече стана дума с нашите разработки за защита на доходите на работещите. Проблемът, който в бъдеще постоянно ще върви към задълбочаване е свързан с пенсионната система. Малцина обаче открито казват защо.

Когато преди двадесет години бе извършена реформата се ползваше германския опит с трите осигурителни стълба. Наричаха го „Мерцедесът на осигурителните системи“. В Германия той си работи, но в България показахме, как с колективни усилия можем да счупим един „Мерцедес“. Вярно, у нас той трябваше да тръгне на баир, понеже пенсионните фондове по времето на тоталитаризма бяха изядени или както предпочитат лежерно да казват носталгиците, по времето на Живков бяха вкарани в държавния бюджет. Все пак поради естествени причини на смяна на поколенията до към 2023 г. този фактор щеше да е вече пренебрежим.

И точно тогава в първите години бе даден първия балкански отпор на немското чудо – масовото осигуряване на минимална работна заплата. Наложил се въвеждането на осигурителни прагове и отговорът не закъсня. Развил се системата на заплащане под масата. Работодателите вкупом скочиха с искания за намаляване на осигурителната тежест и за да им се харесат властимащите ги подкрепиха. Размерът на минималната работна заплата нарастваше, но горната граница на осигурителния праг за първия стълб се задържаше и съотношението от едно към десет, спадна на половина. Недостигът на средства естествено се осигуряваше от бюджета и неговия процент също растеше. Тогава един финансов министър реши, че така и така бюджета финансира пенсионната система, няма смисъл да внася вноски на държавните служители, понеже се утежнява дейността с местенето на парите от левия в десния джоб и нещата с Първия осигурителен стълб се върнаха в изходна позиция.

Но сагата не приключи с това. В момента, в който професионалните фондове трябваше да почнат заплащане на пенсии на ранно пенсиониращите се, те се оказаха неспособни, понеже контролът в частните пенсионни фондове е бил символичен. В търсене на решение тяхната

роля бе поета в този случай от държавата. Последва малко мрънкане за национализация, но понеже бе национализирана натрупаната загуба, всичко утихна.

Следващият пламък ще се разгори скоро, когато се начене с изплащането на пенсиите по втория осигурителен стълб. Тогава въпреки палиативните мерки ще се окаже, че или няма достатъчно пари или частните пенсионни фондове един по един ще тръгнат по пътя на КТБ. За това как дружно и в съгласие, без особен спор трошим „Мерцедеса“ с бухалки, от БСДП повтаряхме нееднократно. За съжаление гласът ни остана в пустиня.

Причината!? Никой и днес няма смелостта да приложи две прости мероприятия. Да създаде система от мерки за стимулиране плащането на осигурителни вноски и да въведе строг и пълноценен контрол върху частните пенсионни фондове, ангажирани в системата на ДЗПО и третия осигурителен стълб. Следващото действие на бурен скандал, каквито у нас много харесваме, неминуемо предстои в близко бъдеще.

Нарочно отделям само два реда за здравеопазването. Там интересите и лобитата им са толкова силно развити, че реформата просто подлежи на пълно рециклиране.

И като финализиране на въпросите върху програмата за необходимите законови промени е темата със съдебната реформа. Върху нея определени политически среди, с които известно време партнирахме, а в момента просто хладно разговаряме, заложиха да изградят своята основна предизборна доктрина през 2017 г. Те така и не се разбраха и вкупом загубиха, но продължават и днес да държат на частните си тези.

Иначе дефицитите в съдебната система са видни с просто око и основните са липса на принципност и справедливост. Мижавите чуждестранни инвестиции у нас, освен на сблъсъка с бюрокрация се дължат и на несигурността в запазване на права върху собственост. Няма реален отпор на нахални и нелоялни действия на конкуренцията, които можеш да стопираш по съдебен ред и са на лице куп номера, задействани по известни за региона ни начини. Един демократично мислещ гражданин би трябвало да търси независимото правосъдие и да уважава неговите актове, но на практика вярата отдавна е стопена, понеже всеки се е сблъсквал с решения, където правдата е относителна или дори обърната с краката нагоре. Не случайно жалбите към международните съдилища от нашите земи са най-многобройни, ала и по тази причина те потъват много често в блатото с бланкетно съобщение, че съответната европейска съдебна институция не е четвърта инстанция в родното правораздаване.

На книга би трябвало да сме една от държавите с най-много съдилища на глава от населението. Имаме уж триинстациона правораздавателна система, която е независима, а липсва най-важното, онова с което започнах – чувството за безпристрастност и справедливост. Причините едва ли са само в текстовете на конституцията, по които преди време се водиха люти спорове и след напъни се роди едно голямо нищо. Те са съвсем по-прости.

Ще започна с подготовката на кадрите за съдебната власт и най-вече с липсата на обективна система за тяхното кадрово израстване, във връзка с качеството на работата им. Следват парадоксите с модифицирането на триинстационалното производство в две и половина, уж за удобство и с него свободната поява на разнообразна практика, която е различна по идентични казуси. Празнотите в законодателството волно започнаха да се

дописват от съда, въпреки изричните текстове за това, кой орган има право да тълкува. И накрая идва липсата на контрол и демократични традиции на чест и отговорност на част от хората в самата система. Никои например не смее да предложи наложените от международни правни институции санкции на България за неправилни решения, да се плащат не от бюджета, а от онези, които са ги постановявали. С две думи, в системата е нужна реформа, но ясна и по същество, а за нея трябва воля, а не екзотични радикални призови, които бързо палят страсти и сетне бързо тънат в забрава. За съжаление по въпроса в обществото, освен емоции и лични страсти, друго днес не на лице и причината навярно е именно в инфлацията на ценности и липса на чувство за солидарност.

Нека за финал отделим внимание и на един идеологически въпрос, касаещ именно социалдемократическите принципи. Покрай разгорялият се дебат за изучаването на тоталитарното минало в училищата, припламна ярка идейна искра от стара жаравя. БСП, стремейки се да запазят своите постулати от комунистическото минало, дръзко и нахално изкараха на преден план познатата си теза, как до 1944 г. България тънела в мракобесие и фашизъм и била спасена от този ад от славната съветска армия и героичните нашенски партизани. Всички насилия и терора в последствие партийните оратори с червен генезис вкараха отново в графата „справедливо народно възмездие“. За да имат все пак съвременен звучене и подкрепа от Запад, обвиненията с днешна дата бяха гарнирани и със съответната доза обвинения в антисемитизъм. Както винаги се ползваше познатата съветска методика на Вишински, поставя се етикет, а обвиненията има задължението да се оправдава, даже да не е на този свят. Накрая защитниците на тоталитарния комунистически режим започнаха да тръбят, че сега вървим към нова диктатура от фашистки тип, на която трябва да се противопостави цялото общество с болшевишка непримиримост, естествено начело с наследницата на бившата комунистическа партия.

Къде е специфичната им грешка, за която у нас мнозина коментатори се правят на слепи. Тя е в твърдението, че болшевиизма и фашизма са антиподи, а не просто братовчеди с общ корен. Така, ако използваме определението от средата на 50-те години на миналия век на д-р Георги Петков – председател на БСДП /о/ в изгнание, то комунизма е държавен капитализъм, опрян на диктатура, а фашизмът пък, роден в Италия през двадесетте години на ХХ-и век, е нищо друго освен корпоративен капитализъм, съпътстван от диктатура. Днес, когато корпоративни кръгове насъскват „инициативни комитети“ да крещат: „Долу статуквото! Партийната система е порочна!“, то алтернативата не е и няма как да бъде болшевишкия вариант на тоталитарната система. Остава ни все пак надеждата, че само разумът ще ни върне от пътя, който някои искат да поемем, превръщайки държавата в едно голямо кабаре, в което публиката иска шоуто да продължава. Защото истинската алтернатива на статуквото, дирижирано от олигархията може да бъде само социалната демокрация.

Това са част от въпросите за организирането на една алтернатива на разума, по които се надявам предстоящия наш 48-и партиен конгрес БСДП да вземе верните и точни решения.

17.03.2018 г.

Йордан Нихризов – председател на БСДП